

Import towarów - jak rozliczyć VAT i CIT?

Natalia Stoch-Mika

21 sierpnia 2025 r.

Podstawa prawna

Zagadnienia, które będą omawiane na niniejszym spotkaniu zostały uregulowane w następujących aktach prawnych:

- ❖ Ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2805 ze zm., dalej „ustawa CIT”),
- ❖ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 361 ze zm., dalej: „ustawa VAT”),
- ❖ Ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Część I

Podatek od towarów i usług

Import towarów – co to jest

Import towarów to przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium Unii Europejskiej.

Natomiast przez towary rozumie się rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii.

Import towarów – obszar

Przez terytorium Unii Europejskiej - rozumie się terytoria państw członkowskich Unii Europejskiej, z tym że na potrzeby stosowania ustawy VAT:

a) Księstwo Monako traktuje się jako terytorium Republiki Francuskiej, suwerenne strefy Akrotiri i Dhekelia traktuje się jako terytorium Republiki Cypru,

b) następujące terytoria poszczególnych państw członkowskich traktuje się jako wyłączone z terytorium Unii Europejskiej:

- wyspę Helgoland, terytorium Buesingen - z Republiki Federalnej Niemiec,
- Ceutę, Melillę, Wyspy Kanaryjskie - z Królestwa Hiszpanii,
- Livigno, Campione d'Italia, włoską część jeziora Lugano - z Republiki Włoskiej,
- francuskie terytoria, o których mowa w art. 349 i art. 355 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - z Republiki Francuskiej,
- Górę Athos - z Republiki Greckiej,
- Wyspy Alandzkie - z Republiki Finlandii,

d) Irlandię Północną traktuje się jako terytorium Unii Europejskiej w zakresie określonym w Protokole w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej do Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.

Import towarów – kto jest zobowiązany do płacenia

Podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne:

- 1) na których ciąży obowiązek uiszczenia cła, również w przypadku, gdy na podstawie przepisów celnych importowany towar jest zwolniony od cła albo cło na towar zostało zawieszone, w części lub w całości, albo zastosowano preferencyjną, obniżoną lub zerową stawkę celną;
- 2) uprawnione do korzystania z procedury uszlachetniania czynnego lub procedury odprawy czasowej, w tym również osoby, na które zgodnie z odrębnymi przepisami, zostały przeniesione prawa i obowiązki osoby uprawnionej do korzystania z procedury;

Import towarów – podstawa opodatkowania

Podstawą opodatkowania z tytułu importu towarów **jest wartość celna powiększona o należne cło**. Jeżeli przedmiotem importu są towary opodatkowane podatkiem akcyzowym, podstawą opodatkowania **jest wartość celna powiększona o należne cło i podatek akcyzowy**.

Podstawa opodatkowania, obejmuje koszty dodatkowe, takie jak koszty **provizji, opakowania, transportu i ubezpieczenia ile nie zostały włączone do wartości celnej** - ponoszone do pierwszego miejsca przeznaczenia na terytorium kraju, jak również wynikające z transportu do innego miejsca przeznaczenia znajdującego się na terytorium Unii Europejskiej, jeżeli miejsce to jest znane w momencie dokonania importu.

Wartość celna to wartość towaru wraz z wszelkimi kosztami dodatkowymi. Jest ona podstawą do wyliczania należności celnych i podatkowych przy przywozie towarów spoza UE. Wartość celna jest stosowana do celów wspólnej taryfy celnej oraz środków pozataryfowych ustanowionych w przepisach unijnych.

wartość celna + cło + (akcyza) + (transport) + (ubezpieczenie) + (opakowanie) = podstawa opodatkowania z tytułu importu

Kolor = obowiązkowo

Kolor = jeżeli towar podlega opodatkowaniu akcyzą

Kolor = jeżeli nie zostało wliczone do wartości celnej

Import towarów – wartość celna

Podstawową metodą ustalania wartości celnej jest tzw. wartość transakcyjna. Opiera się na cenie rzeczywiście zapłaconej lub należnej za towary sprzedane w celu wywozu na obszar celny UE.

Przykład

Firma X kupuje z Chin elektronikę o wartości 10.000 euro, koszt transportu i ubezpieczenia to 5.000 euro, opłata licencyjna to 3.000 euro.

W takiej sytuacji wartość celna to kwota 18.000 euro.

Import towarów – kto jest podatnikiem?

Podatnikami z tytułu importu towaru są:

- 1) osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne na których ciąży obowiązek uiszczenia cła, również w przypadku, gdy na podstawie przepisów celnych importowany towar jest zwolniony od cła albo cło na towar zostało zawieszone, w części lub w całości, albo zastosowano preferencyjną, obniżoną lub zerową stawkę celną;
- 2) uprawnione do korzystania z procedury uszlachetniania czynnego lub procedury odprawy czasowej, w tym również osoby, na które zgodnie z odrębnymi przepisami, zostały przeniesione prawa i obowiązki osoby uprawnionej do korzystania z procedury;
- 3) przedstawiciele podatkowi - w zakresie, w jakim działają w imieniu własnym na rzecz Mocodawcy.

Zgłoszenie celne

W procedurze podstawowej importer ma obowiązek **obliczyć i wykazać w zgłoszeniu celnym kwoty podatku VAT z uwzględnieniem obowiązujących stawek**, które dla importu towarów są takie same jak przy dostawie towarów na terytorium Polski.

Podatnik jest co do zasady zobowiązany do zapłaty podatku VAT z tytułu importu w terminie 10 dni – licząc od dnia jego powiadomienia przez organ celny o wysokości należności podatkowych.

Import towarów – ujęcie w JPK

Jak w JPK_VAT wykazywać import w ramach standardowej procedury, gdzie podstawą do odliczenia podatku VAT jest dokument celny. Czy podstawowym dokumentem jest dokument celny a nie faktura?

Przy imporcie na zasadach ogólnych w JPK_VAT z deklaracją należy wykazać numer dokumentu celnego i dane kontrahenta (nadawcy lub eksportera), natomiast w polu NrDostawcy wpisać jego nr - jeżeli jest, a gdy nie ma, to wtedy należy wpisać słowo „brak”. Natomiast pole KodKrajuNadaniaTIN należy uzupełnić, jeżeli dane zgromadzone przez podatnika pozwalają na wypełnienie tego pola. W przypadku trudności z ustaleniem kodu kraju pole może pozostać puste.

Dokument należy dodatkowo oznaczyć dedykowanym polem IMP.

Procedura uproszczona – na czym polega

Procedura uproszczona w imporcie towarów polega na tym, że przedsiębiorca, który jest zarejestrowany jako czynny podatnik VAT zamiast fizycznie wpłacać podatek do Urzędu, rozlicza podatek należny i naliczony w deklaracji.

Oznacza to, że nie dochodzi do fizycznego przepływu pieniędzy. Zakup jest zatem neutralny podatkowo dla takiego przedsiębiorcy.

Wyjątek stanowi sytuacja, w której podatnik zarejestrowany jako podatnik VAT czynny prowadzi działalność zwolnioną przedmiotową, a nabywany przez niego towar będzie częściowo lub w całości wykorzystywany do tej działalności zwolnionej od podatku. Wówczas zakup rzeczy wykorzystywanej do działalności zwolnionej nie będzie neutralny podatkowo.

Procedura uproszczona – na czym polega

Przykład: Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą w zakresie naprawy motocykli oraz usługi w zakresie opieki medycznej. Przedsiębiorca jest zarejestrowany jako podatnik VAT czynny. Do przeprowadzenia zabiegu w swoim prywatnym gabinecie kupuje fartuchy medyczne i maseczki z Chin. Przywóz towaru nastąpi bezpośrednio z Chin do Polski.

Czy przedsiębiorca będzie mógł odliczyć VAT od nabywanych towarów z Chin?

Nie, ponieważ towary te zostaną wykorzystane do działalności zwolnionej od podatku VAT. Oznacza to, że zakup towaru z Chin nie będzie neutralny podatkowo.

Procedura uproszczona – warunki

Przedsiębiorca może skorzystać z procedury uproszczonej pod warunkiem:

- 1) przedstawienia przez podatnika naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, wydanych nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dokonaniem importu:
 - a) zaświadczeń o braku zaległości we wpłatach należnych składek na ubezpieczenie społeczne oraz we wpłatach poszczególnych podatków stanowiących dochód budżetu państwa, przekraczających odrębnie z każdego tytułu, w tym odrębnie w każdym podatku, odpowiednio 3% kwoty należnych składek i należnych zobowiązań podatkowych w poszczególnych podatkach; udział zaległości w kwocie składek lub podatku ustala się w stosunku do kwoty należnych wpłat za okres rozliczeniowy, którego dotyczy zaległość,
 - b) potwierdzenia zarejestrowania podatnika jako podatnika VAT czynnego.
- 2) (uchylony)
- 3) dokonywania zgłoszeń celnych przez przedstawiciela bezpośredniego lub pośredniego w rozumieniu przepisów celnych.

Procedura uproszczona – warunki

Zamiast zaświadczenia o braku zaległości we wpłatach składek i podatków oraz potwierdzenia rejestracji do VAT jako podatnik VAT czynny, można złożyć oświadczenia o takiej samej treści. Oświadczenia należy złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Oświadczenie musi zawierać klauzulę: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Oświadczenie albo zaświadczenia należy złożyć do właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania – naczelnika urzędu celno-skarbowego za pośrednictwem platformy PUESC.

Import towarów JPK - pytania

Jak w JPK_VAT z deklaracją wykazywać import w ramach standardowej procedury, gdzie podstawą do odliczenia podatku VAT jest dokument celny? Czy podstawowym dokumentem jest dokument celny a nie faktura? Kogo w takim przypadku podawać w pozycjach K_40-K_43 w JPK_VAT z deklaracją jako kontrahenta – sprzedawcę z faktury nieunijnej, czy urząd celny, czyj NIP, jaki numer dokumentu (numer dokumentu celnego, czy z faktury od kontrahenta)?

Przy imporcie na zasadach ogólnych w JPK_VAT z deklaracją należy wykazać numer dokumentu celnego i dane kontrahenta (nadawcy lub eksportera), natomiast w polu NrDostawcy wpisać jego nr - jeżeli jest, a gdy nie ma, to wtedy „brak”. Natomiast pole KodKrajuNadaniaTIN należy uzupełnić, jeżeli dane zgromadzone przez podatnika pozwalają na wypełnienie tego pola. W przypadku trudności z ustaleniem kodu kraju pole może pozostać puste.

Dokument należy dodatkowo oznaczyć dedykowanym polem IMP.

Import towarów JPK - pytania

Czy w przypadku importu towarów, np. paliw, będzie obowiązek stosowania kodów GTU?

Nie, podatnik będzie stosować oznaczenia GTU jedynie do krajowych i transgranicznych dostaw towarów, dokonanych przez siebie (zgodnie z par. 10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług).

Import towarów JPK - pytania

Jakie oznaczenia dotyczą importu towarów od podmiotu powiązanego rozliczanego zgodnie z art. 33a ustawy o VAT?

W ewidencji sprzedaży taką transakcję należy oznaczyć „TP”. W ewidencji zakupu należy wskazać natomiast oznaczenie „IMP”.

Import towarów- kurs waluty

W przypadku gdy kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania są określone w walucie obcej, przeliczenia na złote dokonuje się według **kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego**. Podatnik może wybrać sposób przeliczania tych kwot na złote według ostatniego kursu wymiany opublikowanego przez **Europejski Bank Centralny** na ostatni dzień poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego; w takim przypadku waluty inne niż euro przelicza się z zastosowaniem kursu wymiany każdej z nich względem euro.

Import towarów- kurs waluty

Kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania określone w walucie obcej mogą być przeliczane przez podatnika na złote zgodnie z zasadami przeliczania przychodu określonego w walucie obcej wynikającymi z przepisów o podatku dochodowym, obowiązującymi tego podatnika na potrzeby rozliczania danej transakcji.

Podatnik, który wybrał zasady przeliczania, o których mowa w ust. 2a, jest obowiązany do ich stosowania przez co najmniej 12 kolejnych miesięcy, licząc od miesiąca, w którym je wybrał.

Import towarów- zwolnienia

Ustawa o podatku od towarów i usług przewiduje szereg zwolnień, które zostały zawarte w art. 45 – 82a VAT.

Po krótkce omówię kilka z nich.

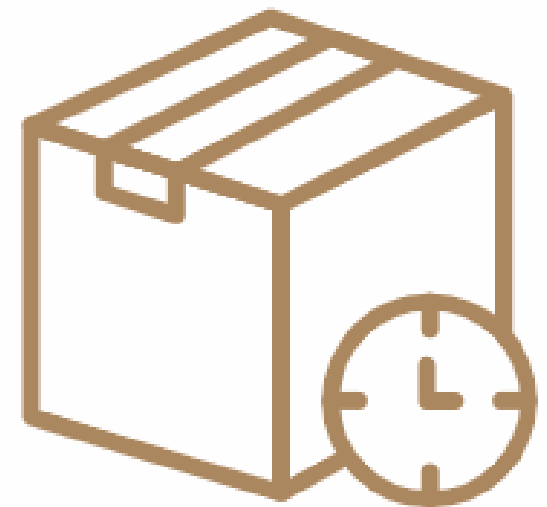

Zwolnienie – art. 52

Art. 52. [Import towarów umieszczonych w przesyłkach]

1. Zwalnia się od podatku import, z zastrzeżeniem ust. 2, towarów umieszczonych w przesyłce wysyłanej z terytorium państwa trzeciego przez osobę fizyczną i przeznaczonej dla osoby fizycznej przebywającej na terytorium kraju, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- 1) ilość i rodzaj towarów nie wskazują na ich przeznaczenie handlowe;
- 2) odbiorca nie jest obowiązany do uiszczenia opłat na rzecz nadawcy w związku z otrzymaniem przesyłki;
- 3) przesyłki mają charakter okazjonalny.

Zwolnienie – art. 52 - cd

2. Towary, o których mowa w ust. 1, są zwolnione od podatku w ramach następujących norm:

1) napoje alkoholowe:

a) napoje powstałe w wyniku destylacji i wyroby spirytusowe o mocy objętościowej alkoholu powyżej 22%, alkohol etylowy nieskażony o mocy objętościowej alkoholu wynoszącej 80% i więcej - 1 litr lub

b) napoje otrzymywane w wyniku destylacji i wyroby spirytusowe, aperitify na bazie wina lub alkoholu, tafia, sake lub podobne napoje o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22%, wina musujące, wina wzmacniane - 1 litr lub

c) wina inne niż musujące - 2 litry;

2) tytoń i wyroby tytoniowe:

a) papierosy - 50 sztuk lub

b) cygaretki (cygara o ciężarze nie większym niż 3 g) - 25 sztuk, lub

c) cygara - 10 sztuk, lub

d) tytoń do palenia - 50 g;

3) perfumy - 50 g lub wody toaletowe - 0,25 l;

4) kawa - 500 g lub ekstrakty i esencje kawy - 200 g;

5) herbata - 100 g lub ekstrakty i esencje herbaty - 40 g.

Zwolnienie – art. 52

3. Zwolnienia od podatku, o których mowa w ust. 1, stosuje się, jeżeli wartość przesyłki nie przekracza kwoty wyrażonej w złotych odpowiadającej równowartości 45 euro.
4. Towary, o których mowa w ust. 2, zawarte w przesyłce w ilościach przekraczających określone limity podlegają całkowitemu wyłączeniu ze zwolnienia.

Zwolnienie – art. 53

1. Zwalnia się od podatku import, z zastrzeżeniem ust. 3-5, środków trwałych i innego wyposażenia, należących do przedsiębiorcy wykonującego w celach zarobkowych i na własny rachunek działalność gospodarczą, który zaprzestał prowadzenia tej działalności na terytorium państwa trzeciego i zamierza wykonywać podobną działalność na terytorium kraju, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- 1) środki trwałe i inne wyposażenie były używane przez przedsiębiorcę w miejscu poprzedniego wykonywania działalności przez okres co najmniej 12 miesięcy przed dniem zaprzestania działalności przedsiębiorstwa na terytorium państwa trzeciego;
- 2) środki trwałe i inne wyposażenie są przeznaczone na terytorium kraju do takiego samego celu, w jakim były używane na terytorium państwa trzeciego;
- 3) rodzaj i ilość przywożonych rzeczy odpowiadają rodzajowi i skali działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę.

2. W przypadku korzystania ze zwolnienia od podatku, o którym mowa w ust. 1, przez właściciela gospodarstwa rolnego zwolniony od podatku jest także import żywego inwentarza.

3. Zwolnienia od podatku nie stosuje się w przypadku zaprzestania działalności w związku z połączeniem się przedsiębiorców lub nabyciem albo przejęciem w posiadanie przez przedsiębiorcę krajowego zorganizowanej części mienia przedsiębiorcy zagranicznego, jeżeli nie powoduje to rozpoczęcia prowadzenia nowej działalności.

Zwolnienie – art. 53

4. Zwolnienia od podatku nie stosuje się również do:

- 1) środków transportu, które nie służą do wykonywania działalności gospodarczej;
- 2) towarów przeznaczonych do spożycia przez ludzi lub zwierzęta;
- 3) paliwa;
- 4) zapasów surowców, półproduktów i wyrobów gotowych;
- 5) inwentarza żywego stanowiącego własność przedsiębiorcy, który prowadzi działalność w zakresie obrotu zwierzętami hodowanymi.

5. Środki trwałe i inne wyposażenie podlegają zwolnieniu od podatku, jeżeli zostały zgłoszone do procedury dopuszczenia do obrotu przed upływem 12 miesięcy, licząc od dnia zaprzestania działalności przedsiębiorstwa na terytorium państwa trzeciego.

6. Środki trwałe i inne wyposażenie, zwolnione od podatku, przez 12 miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia do procedury dopuszczenia do obrotu, nie mogą zostać oddane jako zabezpieczenie, sprzedane, wynajęte, użyczone, wydierżawione lub w inny sposób odstąpione odpłatnie lub nieodpłatnie bez uprzedniego poinformowania o tym organu celnego. W odniesieniu do wypożyczania lub przekazania okres ten może być w uzasadnionych przypadkach wydłużony do 36 miesięcy przez naczelnika urzędu skarbowego.

Zwolnienie – art. 53

7. W przypadku sprzedaży lub przeniesienia prawa własności w inny sposób, wynajmu, użyczenia, wydzierżawienia lub innego odstąpienia rzeczy zwolnionych od podatku na podstawie ust. 1 i 2, dokonanych przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 6, rzeczy te są opodatkowane podatkiem według stawek obowiązujących w dniu tego odstąpienia, z uwzględnieniem wartości celnej ustalonej dla tego dnia przez organ celny.

8. Do osób wykonujących wolne zawody, które uzyskały prawo do wykonywania takich zawodów na terytorium kraju, oraz do osób prawnych nieprowadzących działalności gospodarczej, które przenoszą swoją działalność z terytorium państwa trzeciego na terytorium kraju, ust. 1-7 stosuje się odpowiednio.

Zwolnienie – art. 56

1. Zwalnia się od podatku import towarów przywożonych w bagażu osobistym podróżnego przybywającego z terytorium państwa trzeciego na terytorium kraju, jeżeli ilość i rodzaj tych towarów wskazuje na przywóz o charakterze niehandlowym, a wartość tych towarów nie przekracza kwoty wyrażonej w złotych odpowiadającej równowartości 300 euro.
2. W przypadku podróżnych w transporcie lotniczym i morskim zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się do importu towarów, których wartość nie przekracza kwoty wyrażonej w złotych odpowiadającej równowartości 430 euro.
3. Do celów stosowania progów pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, nie można dzielić wartości jednego towaru.
4. Jeżeli łączna wartość towarów przywożonych przez podróżnego przekracza wartości kwot wyrażonych w złotych, o których mowa w ust. 1-3, zwolnienie od podatku jest udzielane do wysokości tych kwot w stosunku do towarów, które mogłyby być objęte takim zwolnieniem, gdyby były przywiezione oddzielnie.

Zwolnienie – art. 56

5. Przez bagaż osobisty, o którym mowa w ust. 1, rozumie się cały bagaż, który podróżny jest w stanie przedstawić organom celnym, wjeżdżając na terytorium kraju, jak również bagaż, który przedstawi on później organom celnym, pod warunkiem przedstawienia dowodu, że bagaż ten był zarejestrowany jako bagaż towarzyszący w momencie wyruszenia w podróż przez przedsiębiorstwo, które było odpowiedzialne za jego przewóz. Bagaż osobisty obejmuje paliwo znajdujące się w standardowym zbiorniku dowolnego pojazdu silnikowego oraz paliwo znajdujące się w przenośnym kanistrze, którego ilość nie przekracza 10 litrów, z zastrzeżeniem art. 77. Paliw innych niż paliwo, o którym mowa w zdaniu drugim, nie uznaje się za bagaż osobisty.

6. Przez przywóz o charakterze niehandlowym, o którym mowa w ust. 1, rozumie się przywóz spełniający następujące warunki:

1) odbywa się okazjonalnie;

2) obejmuje wyłącznie towary na własny użytek podróżnych lub ich rodzin lub towary przeznaczone na prezenty.

Zwolnienie – art. 56

7. Na potrzeby stosowania zwolnienia, o którym mowa w ust. 2, przez:

- 1) podróżnych w transporcie lotniczym rozumie się wszystkich pasażerów podróżujących drogą powietrzną, z wyłączeniem prywatnych lotów o charakterze rekreacyjnym; prywatne loty o charakterze rekreacyjnym oznaczają użycie statku powietrznego przez jego właściciela lub inną osobę fizyczną lub prawną korzystającą z niego na zasadzie najmu lub w jakikolwiek inny sposób, w celach innych niż zarobkowe, w szczególności w celu innym niż przewóz pasażerów lub towarów lub świadczenie usług za wynagrodzeniem lub wykonywanie zadań organów publicznych;
- 2) podróżnych w transporcie morskim rozumie się wszystkich pasażerów podróżujących drogą morską, z wyłączeniem prywatnych rejsów morskich o charakterze rekreacyjnym; prywatne rejsy morskie o charakterze rekreacyjnym oznaczają użycie pełnomorskiej jednostki pływającej przez jej właściciela lub inną osobę fizyczną lub prawną korzystającą z niej na zasadzie najmu lub w jakikolwiek inny sposób, w celach innych niż zarobkowe, w szczególności w celu innym niż przewóz pasażerów lub towarów lub świadczenie usług za wynagrodzeniem lub wykonywanie zadań organów publicznych.

Zwolnienie – art. 56

8. Zwalnia się od podatku import towarów w ramach następujących norm:

1) napoje alkoholowe, jeżeli są przywożone przez podróżnego, który ukończył 17 lat:

a) napoje powstałe w wyniku destylacji i wyroby spirytusowe o mocy objętościowej alkoholu powyżej 22%, alkohol etylowy nieskażony o mocy objętościowej alkoholu wynoszącej 80% i więcej - 1 litr lub

b) alkohol i napoje alkoholowe o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22% - 2 litry, i

c) wina niemusujące - 4 litry, i

d) piwa - 16 litrów;

Zwolnienie – art. 56

2) wyroby tytoniowe, jeżeli są przywożone w transporcie lotniczym lub transporcie morskim przez podróżnego, który ukończył 17 lat:

- a) papierosy - 200 sztuk lub
- b) cygaretki (cygara o masie nie większej niż 3 g/sztukę) - 100 sztuk, lub
- c) cygara - 50 sztuk, lub
- d) tytoń do palenia - 250 g;

3) wyroby tytoniowe, jeżeli są przywożone w transporcie innym niż lotniczy lub morski przez podróżnego, który ukończył 17 lat:

- a) papierosy - 40 sztuk lub
- b) cygaretki (cygara o masie nie większej niż 3 g/sztukę) - 20 sztuk, lub
- c) cygara - 10 sztuk, lub
- d) tytoń do palenia - 50 g.

Zwolnienie – art. 56

9. Zwalnia się od podatku import napojów alkoholowych, jeżeli są przywożone przez podróżnego, który ukończył 17 lat, który ma miejsce zamieszkania w strefie nadgranicznej lub jest pracownikiem zatrudnionym w strefie nadgranicznej, lub jest członkiem załogi środków transportu wykorzystywanych do podróży z terytorium państwa trzeciego na terytorium kraju w ramach następujących norm:

- 1) napoje powstałe w wyniku destylacji i wyroby spirytusowe o mocy objętościowej alkoholu powyżej 22%, alkohol etylowy nieskażony o mocy objętościowej alkoholu wynoszącej 80% i więcej - 0,5 litra lub
- 2) alkohol i napoje alkoholowe o mocy objętościowej alkoholu nieprzekraczającej 22% - 0,5 litra, i
- 3) wina niemusujące - 0,5 litra, i
- 4) piwa - 2 litry.

10. W przypadku gdy podróżny, o którym mowa w ust. 9, udowodni, że udaje się poza strefę nadgraniczną w kraju lub nie wraca ze strefy nadgranicznej sąsiadującego terytorium państwa trzeciego, zastosowanie ma zwolnienie, o którym mowa w ust. 8. Jeżeli jednak pracownik zatrudniony w strefie nadgranicznej lub członek załogi środka transportu wykorzystywanego do podróży z terytorium państwa trzeciego na terytorium kraju, przywozi towary w ramach wykonywania pracy, zastosowanie ma zwolnienie, o którym mowa w ust. 9.

10a. Przez pracownika zatrudnionego w strefie nadgranicznej, o którym mowa w ust. 9 i 10, rozumie się każdą osobę, której zwykła działalność zawodowa wymaga przekroczenia granicy w jej dniach pracy.

Zwolnienie – art. 56

11. Zwolnienie w ramach norm, o którym mowa w ust. 8 pkt 1 i ust. 9, można stosować do dowolnego połączenia różnych rodzajów alkoholu i napojów alkoholowych, o których mowa w ust. 8 pkt 1 lit. a i b i ust. 9 pkt 1 i 2, pod warunkiem że suma wartości procentowych wykorzystywanych z poszczególnych zwolnień nie przekracza 100%.

12. Zwolnienie w ramach norm, o którym mowa w ust. 8 pkt 2 i 3, można stosować do dowolnego połączenia wyrobów tytoniowych, pod warunkiem że suma wartości procentowych wykorzystywanych z poszczególnych zwolnień nie przekracza 100%.

13. Do ogólnej wartości kwot, o których mowa w ust. 1 i 2, wyrażonych w złotych nie jest wliczana:

- 1) wartość towarów, o których mowa w ust. 8 i 9;
- 2) wartość paliwa, o którym mowa w ust. 5;
- 3) wartość bagażu osobistego, importowanego czasowo lub importowanego po jego czasowym wywozie;
- 4) wartość produktów leczniczych niezbędnych do spełnienia osobistych potrzeb podróżnego.

14. Przepisy ust. 1-13 stosuje się również, jeżeli podróżny, którego podróż obejmowała tranzyt przez terytorium państwa trzeciego lub rozpoczynała się na jednym z terytoriów, o których mowa w art. 2 pkt 3 lit. b, nie jest w stanie wykazać, że towary przewożone w jego bagażu osobistym zostały nabyte na ogólnych zasadach opodatkowania na terytorium Unii Europejskiej i nie dotyczy ich zwrot podatku lub podatku od wartości dodanej. Przelot bez lądowania nie jest uważany za tranzyt.

Inne zwolnienia

Zwolnienia zawarte w innych wskazanych art. dotyczą m. in.

- rzeczy osobistego użytku,
- rzeczy ze spadku
- materiały szkolne i inne,
- produkty rolne,
- substancje biologiczne i chemiczne
- substancje lecznicze
- środki farmaceutyczne,
- towary dla organizacji społecznych,
- towary dla rehabilitacji społecznej,
- odznaczenia, medale, puchary,
- podarunki,
- próbki towarów,
- towary do badań, analiz,
- znaki wzory, szkice,
- foldery, broszury,
- paliwo w zbiornikach.

SOTI – co to za procedura

SOTI to dostawa towarów wysyłanych lub transportowanych przez dostawcę lub na jego rzecz, w tym wtedy, gdy dostawca uczestniczy pośrednio w transporcie lub wysyłce towarów – **z terytorium państwa trzeciego** pod warunkiem że spełnione są łącznie następujące warunki:

a) dostawa jest dokonywana do podatnika lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem, którzy **nie mają obowiązku rozliczania WNT**, lub do **innej osoby niebędącej podatnikiem (dostawa B2C)**;

b) dostarczone towary nie są nowymi środkami transportu ani towarami, które są instalowane lub montowane, z próbnym uruchomieniem lub bez niego.

Klasycznym przykładem jest sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej towarów sprowadzanych z Chin. W takim przypadku towar jest dostarczany bezpośrednio z magazynu z Chin do konsumenta.

SOTI - miejsce opodatkowania

Reguła ogólna wskazuje, że miejscem dostawy towarów jest w przypadku towarów wysyłanych lub transportowanych przez dokonującego ich dostawy, ich nabywcę lub przez osobę trzecią – miejsce, w którym towary znajdują się w momencie rozpoczęcia wysyłki lub transportu do nabywcy (art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy VAT).

Miejscem dostawy w przypadku SOTI jest miejsce zakończenia wysyłki lub transportu towarów(kraj przeznaczenia).

Zasada ta ma zastosowanie w dwóch przypadkach:

- a) Jeżeli towary są importowane na terytorium **innego państwa członkowskiego** UE niż to , w którym kończy się wysyłka lub transport towarów (państwo importu nie jest państwem przeznaczenia towarów);
- b) Jeżeli towary są importowane na terytorium państwa członkowskiego, w którym kończy się wysyłka lub transport towarów, pod warunkiem, że podatek VAT należny z tytułu **SOTI ma zostać zadeklarowany w procedurze IOSS** (państwo importu jest równocześnie państwem przeznaczenia towarów).

Powyższej zasady nie stosuje się w przypadku dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich, antyków i towarów używanych – gdy podstawę opodatkowania ustala się zgodnie z procedurami szczególnymi określonymi w art. 120 ust.4 lub 5 ustawy o VAT.

Import One Stop Shop - IOSS

Od 1 lipca 2021 r. został wprowadzony tzw. importowy punkt kompleksowej obsługi (Import One Stop Shop - IOSS) - system elektroniczny umożliwiający podatnikom dokonującym sprzedaży na odległość towarów importowanych o niskiej wartości (do 150 euro) na rzecz konsumentów z państwach członkowskich UE, zadeklarowanie i zapłacenie podatku VAT należnego w tych państwach członkowskich, w tzw. „jednym okienku”. System IOSS jest fakultatywny dla podatników

Import One Stop Shop - IOSS

Procedura ta skierowana jest do przedsiębiorców, którzy:

- dokonują sprzedaży na odległość towarów importowanych z państwa trzeciego (SOTI) w przesyłkach o wartości rzeczywistej nie większej niż 150 euro,
- udostępniają interfejs elektroniczny, za pomocą którego ułatwiają sprzedaż towarów importowanych z państwa trzeciego (SOTI) w przesyłkach o wartości rzeczywistej nie większej niż 150 euro (są traktowani tak, jakby sami dostarczyli towary).

Import One Stop Shop – IOSS - wyłączenie

Z procedury importu nie można korzystać, jeśli:

- towar podlega opodatkowaniu podatkiem akcyzowym niezależnie od tego, czy wartość rzeczywista przesyłki przekracza 150 euro, czy nie,
- jest to dostawa do firmy („B2B”)

USZ

Alternatywą dla IOSS jest także przewidziana w art. 138i i nast. VATU procedura USZ („uregulowanie szczególne”). To uproszczenie pozwala osobom zgłaszającym do procedury dopuszczenia do obrotu towary w przesyłkach do 150 EUR pobranie, zadeklarowanie i zapłacenie podatku VAT należnego z tytułu importu ww. towarów, w zbiorczym miesięcznym zgłoszeniu celnym.

Procedura ta dotyczy tylko sprzedaży na terenie Polski. Skorzystają z niej wyłącznie operatorzy pocztowi oraz inne podmioty (np. firmy kurierskie, agencje celne itp.) – które posiadają status celnego AEO. Ceną takiego uproszczenia jest konieczność stosowania podstawowej stawki VAT dla tak rozpoznanego importu.

Część II

Podatek dochodowy od osób prawnych

Import towarów a podatek CIT

Analizę importu pod kątem CIT należy zacząć od ustalenia czy dany wydatek służy osiągnięciu bądź zachowaniu źródła przychodów oraz, czy nie jest enumeratywnie wymieniony w ustawie o CIT jako wydatek niestanowiący kosztów uzyskania przychodów (art. 15 ust. 1 i 16 ust. 1 ustawy o CIT).

Następnie należy określić czy jest to koszt bezpośredni lub pośredni. Kolejno należy ustalić moment ujęcia tego wydatku w kosztach uzyskania przychodów.

Koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami

Przez koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami należy rozumieć takie, których poniesienie ma bezpośredni wpływ na uzyskanie danego przychodu. Koszty bezpośrednie to koszty, które można powiązać z konkretnym przychodem.

Jeżeli przedsiębiorca uzna jakiś wydatek za koszt bezpośredni, zgodnie z obowiązującymi przepisami będzie mógł ująć ten koszt w rozliczeniu podatkowym za ten rok, w którym osiągnięty został przychód ze sprzedaży.

Z kolei w sytuacji gdy koszty uzyskania przychodów zostały poniesione po zakończeniu roku podatkowego, w którym podatnik osiągnął odpowiadające im przychody, koszty te muszą zostać potrącone w roku podatkowym:

- w którym osiągnięte zostały odpowiadające im przychody, pod warunkiem, że poniesiono je do dnia:
 - sporządzenia sprawozdania finansowego, zgodnie z odrębnymi przepisami, nie później jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia zeznania, jeżeli podatnicy są obowiązani do sporządzania takiego sprawozdania albo
 - złożenia zeznania, nie później jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia tego zeznania, jeżeli podatnicy, zgodnie z odrębnymi przepisami, nie są obowiązani do sporządzania sprawozdania finansowego,
- następującym po roku podatkowym, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe lub składane zeznanie.

Koszty uzyskania przychodów pośrednio związane z przychodami

Koszty pośrednie dotyczą wydatków związanych z prowadzoną działalnością, ale niemających bezpośredniego wpływu na osiągnięte przychody - są to koszty związane z całokształtem działalności podatnika.

Jeżeli przedsiębiorca uzna jakiś wydatek za koszt pośredni, będzie mógł zaliczyć go do kosztów podatkowych w dacie poniesienia, czyli w dacie wystawienia faktury. Wyjątkiem od tej zasady są koszty pośrednie dotyczące okresu, który przekracza rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego. W takim przypadku poniesione wydatki stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą. W praktyce koszty te dotyczą najczęściej takich wydatków jak polisy ubezpieczeniowe czy abonamenty.

Import towarów a podatek CIT – ujęcie księgowe

W przypadku ustawy o rachunkowości ponownie należy się zastanowić, czy wydatki te dotyczą podstawowej działalności operacyjnej, pozostałej działalności operacyjnej czy działalności finansowej i wówczas ująć je na odpowiednich kontach księgowych.

Moment ujęcia wydatku w księgach rachunkowych – należy odnieść się do zasady memoriału oraz współmierności przychodów i kosztów, a także momentu zamknięcia miesiąca. Jeżeli dokumenty otrzymamy w okresie pozwalającym na ujęcie ich w miesiącu, którego dotyczą, to tak też powinny być dokonane zapisy w księgach.

Przy opóźnieniu w przekazaniu dokumentów do działu księgowości, w przypadku gdy trafią do działu księgowego już po zamknięciu miesiąca, należy ująć je zgodnie z datą otrzymania. Wyjątek stanowi przełom roku obrachunkowego – dokumenty dotyczące starego roku, do momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego, muszą zostać ujęte w starym roku pomimo otrzymania ich w nowym roku obrachunkowym.

Import towarów a podatek CIT

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o CIT, nie uważa się za koszty uzyskania przychodów podatku od towarów i usług, z tym że jest kosztem uzyskania przychodów podatek należny – w przypadku importu usług oraz wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, jeżeli nie stanowi on podatku naliczonego w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług; kosztem uzyskania przychodów nie jest jednak podatek należny w części przekraczającej kwotę podatku od nabycia tych towarów i usług, która mogłaby stanowić podatek naliczony w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług.

Import towarów a różnice kursowe

Import towarów z reguły wyrażony jest w walucie obcej, w związku z tym podatnik może zostać zobligowany do rozliczenia różnic kursowych, które mogą stanowić dla niego przychód lub koszt podatkowy.

Zgodnie z art. 15a ust. 2 ustawy o CIT, dodatnie różnice kursowe powstają, jeżeli wartość poniesionego kosztu wyrażonego w walucie obcej po przeliczeniu na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski jest wyższa od wartości tego kosztu w dniu zapłaty, przeliczonej według faktycznie zastosowanego kursu waluty z tego dnia.

Zgodnie z art. 15a ust. 3 ustawy o CIT, ujemne różnice kursowe powstają, jeżeli wartość poniesionego kosztu wyrażonego w walucie obcej po przeliczeniu na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski jest niższa od wartości tego kosztu w dniu zapłaty, przeliczonej według faktycznie zastosowanego kursu waluty z tego dnia.

Import towarów - różnice kursowe a zaliczka

Różnice kursowe mogą wystąpić również w sytuacji, gdy za daną transakcję płatność następuje etapami, np. w formie zaliczki i pozostałej części zobowiązania. Przy ich ustalaniu trzeba jednak pamiętać, że zaliczka nie stanowi kosztu podatkowego.

W takiej sytuacji podatnik obowiązany jest ustalić różnice kursowe dwukrotnie: raz w dacie wystawienia faktury w zakresie kwoty zapłaconej zaliczkowo, a drugi raz w dacie zapłaty pozostałej kwoty zobowiązania - odnośnie tej części płatności.

Podatkowe różnice kursowe powstaną więc:

- między wartością kosztu poniesionego w walucie obcej przeliczoną według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wystawienia faktury (odpowiadającą kwocie wpłaconej zaliczki) a kwotą wpłaconej zaliczki, przeliczoną na złote po kursie sprzedaży dolara stosowanym w tym dniu przez bank oraz
- między wartością kosztu poniesionego w walucie obcej przeliczoną według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wystawienia faktury (odpowiadającą pozostałej kwocie zobowiązania) a pozostałą zapłaconą kwotą zobowiązania, przeliczoną na złote po kursie sprzedaży dolara stosowanym w tym dniu przez bank.

X Sp. z o.o. jest czynnym podatnikiem VAT. W dniu 01.04.2024 r. zakupiła od kontrahenta z siedzibą w USA maszynę, do produkcji sprzedawanych przez siebie towarów.

W tym samym dniu towar został nadany, a Spółka otrzymała fakturę. Maszyna dotarła do Polski 15.04.2024 r. i właśnie w tym dniu zostało dokonane zgłoszenie celne PZC. Dwa dni później Spółka opłaciła należności celno-skarbowe.

Jak należy ująć transakcję w księgach rachunkowych?

Co do momentu ujęcia transakcji w księgach, to tak naprawdę mamy do czynienia z dwiema operacjami i dwa dokumenty do zaksięgowania. Pierwszym z nich jest faktura. W związku z tym, że towar został nadany w tym samym dniu, właśnie w tej dacie powinniśmy ująć wydatek w księgach.

Drugim dokumentem jest PZC, które zostało wystawione 15.04.2024 r. a opłacone 17.04.2024 r. Ten dokument powinien być ujęty w księgach w dniu 15.04.2024 r. zgodnie z zasadą memoriału.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości opłacone cło będzie zwiększało wartość nabytego towaru. Dlatego, pomimo iż jest to podatek, powinno być ujęte na koncie, na którym zostanie zaewidencjonowana transakcja, której ono dotyczy.

Czy jednolite kursy do VAT i CIT należy stosować zarówno do faktur sprzedaży oraz faktur zakupowych? Czy jednolite kursy do VAT i CIT należy stosować od początku roku?

Stosowanie przez podatnika na potrzeby VAT kursu waluty obcej, przyjętego (zgodnie z obowiązującymi przepisami) dla podatku dochodowego CIT, odnosi się tylko do faktur sprzedażowych.

Po kursie właściwym dla podatku dochodowego nie przelicza się faktur zakupowych podatnika.

Podatnik może w dowolnym momencie roku podatkowego zdecydować, że chciałby przeliczać swoją sprzedaż w VAT z zastosowaniem kursu waluty obcej na podstawie przepisów o podatku dochodowym. Tą decyzją jest związany przez okres kolejnych 12 miesięcy.

Dnia 17 czerwca 2024 r. podatnik wpłacił zaliczkę na poczet dostawy towarów w kwocie 700 USD. Kurs sprzedaży USD stosowany przez bank podatnika z dnia zapłaty zaliczki wyniósł 3,70 zł za 1 USD.

Fakturę dokumentującą zakup towaru kontrahent wystawił w dniu 10 lipca 2024 r. na kwotę 1.000 USD. Średni kurs NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia kosztu, tj. z 9 lipca 2024 r. wyniósł 3,80 zł za 1 USD.

Pozostałą część zobowiązania w kwocie 300 USD podatnik zapłacił 15 lipca 2024 r. Kurs sprzedaży USD stosowany przez bank podatnika z dnia zapłaty tej kwoty wyniósł 3,60 zł za 1 USD.

Podatnik ustali różnice kursowe:

- na dzień 10 lipca 2024 r. w kwocie 70 zł ($700 \text{ USD} \times 3,70 \text{ zł/USD}$) - ($700 \text{ USD} \times 3,8 \text{ zł/USD}$) - jest to dodatnia różnica kursowa,
- na dzień 15 lipca 2024 r. w kwocie 60 zł ($300 \text{ USD} \times 3,60 \text{ zł/USD}$) - ($300 \text{ USD} \times 3,8 \text{ zł/USD}$) - jest to dodatnia różnica kursowa.

Faktura dotycząca importu usług wystawiona w euro przeliczona po kursie z dnia poprzedzającego dzień wystawienia. Zapłata nastąpiła z pomocniczego rachunku do karty podpiętego do platformy eBay. Płatności za reklamy pobierają się same. Rachunek prowadzony jest w złotych. Bank dokonał przeliczenia kwoty euro na złote.

Czy różnica między zapłatą a fakturą będzie w tym przypadku stanowiła podatkowe różnice kursowe?

(źródło – baza wiedzy lex)

W przypadku płatności w EUR kartą płatniczą denominowaną w PLN dochodzi do:

- żądania zapłaty zobowiązania przez usługodawcę w EUR,
- sprzedaży za PLN z rachunku karty waluty EUR przez bank,
- przekazania przez bank żądanej kwoty w EUR agentowi rozliczeniowemu i dalej usługodawcy.

Skoro zobowiązanie i płatność wyrażona jest w EUR, to przy zapłacie kartą dochodzi do powstania różnic kursowych na tej płatności, nie dochodzi natomiast do powstania różnic kursowych na rachunku bankowym (wypływ waluty następuje z rachunku technicznego banku - art. 15a ust. 2 i 3 ustawy o CIT).

W przypadku zapłaty w walucie należy uwzględnić wartość poniesionych kosztów po przeliczeniu według kursu średniego NBP (art. 15 ust. 1 ustawy o CIT), dla różnic kursowych należy zaś uwzględnić kurs faktycznie zastosowany (art. 15a ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy o CIT). Różnica między zapłatą a fakturą będzie uwzględniała nie tylko różnice kursowe, ale i kurs przeliczeniowy NBP.